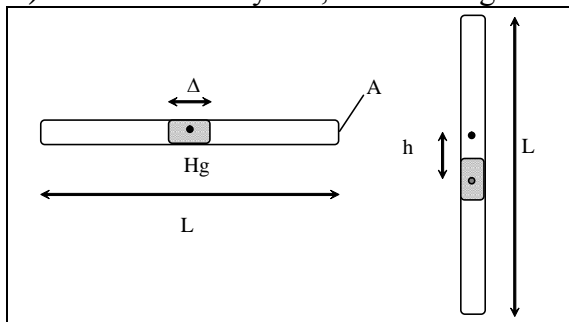

Termodinamika
I. Fizika BSC, 2-4 csoport.
2011-2012 II. félév
IV. UV Zárthelyi dolgozat

1.) Vízszintes helyzetű, mindkét végén zárt, L hosszúságú üvegcső közepén egy Δ hosszúságú

higanycsepp található. A csőben összesen $n=1$ mólnyi, t hőmérsékletű gáz található (a cső keresztmetszete A és a γ_{Hg} adott).

- a) Mekkora az üvegcsőbe zárt levegő nyomása ($p=?$)? **5 pont**
 b) Mekkora a Hg súlypontjának a süllyedése ($h=?$) ha az üvegcsövet súlypontja körül elforgatva függőlegesre állítjuk? **20 pont**

2.) T_0 hőmérsékletű víz térfogata és hőtágulási együtthatója enyhén függ a nyomástól (sorfejtve):

$$V = a_1 - a_2 p + a_3 p^2 \text{ és } \left(\frac{\partial V}{\partial T} \right)_p = a_4 + a_5 p, \text{ ahol } a_i \text{-k mérésrel meghatározott pozitív állandók.}$$

Növeljük **izoterm** (T_0) folyamatban a nyomást p_0 -ról p_1 -re. Számítsd ki a belső energia megváltozását ($\Delta U=?$)! **25 pont**

Útmutató: $-\left(\frac{\partial S}{\partial p} \right)_T = \left(\frac{\partial V}{\partial T} \right)_p$

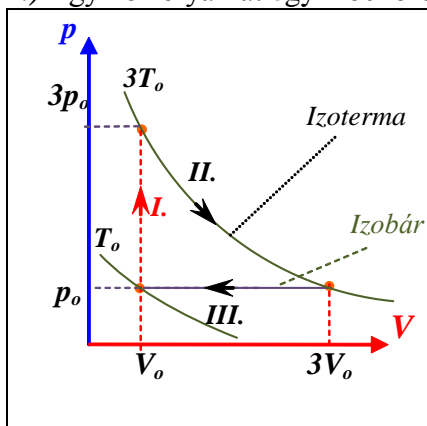
3.) $V_v (=9 \text{ cm}^3)$ térfogatú, 20°C -os vizet összekeverünk, $V_g (=2 \text{ dm}^3)$ térfogatú 100°C -os gőzzel.

a) Mekkora lesz a közös hőmérséklet ($t_k=?$)? **10 pont**

b) Mennyivel nőtt eközben az együttes **entrópiája** ($\Delta S=?$)? **15 pont**

(A víz fajhője: $c (=4.2 \text{ kJ/kgK})$, a víz forráshője: $L_{forr.}(=2250 \text{ kJ/kg})$, a víz sűrűsége: $\rho_{víz} (=10^3 \text{ kg/m}^3)$, a gőz sűrűsége: $\rho_{gőz} (=0.6 \text{ kg/m}^3)$).

4.) Egy körfolyamat egy izochorból (I.) egy izotermából (II.) és egy izobárból (III.) áll.

Az ideális gázzal elvégzett folyamat kezdő pontja T_0 hőmérsékletű, nyomása p_0 , térfogata V_0 . Az izochoron a térfogat V_0 , az izobáron a nyomás p_0 .

a) Határozd meg a körfolyamat hatásfokát ($\eta=?$)! **15 pont**

b) Mekkora ez a hatásfok a megfelelő Carnot hatásfokhoz viszonyítva: ($\eta/\eta^C=?$) **5 pont**

c) Mekkora a ($W'=?$) gáz által végzett munka? **10 pont**

Maximális pontszám: **105 pont**

-Megjegyzés: Részpontok is szereshetők (a jó megoldáshoz vezető) részeredményekért.

-Ponthatárok: 2: 45 pont-; 3: 60 pont-; 4: 75 pont-; 5: 90 pont

Budapest, 2012. Június 5. $9^{00} - 10^{10}$.

dr. Kojnok József